

ELLENZÉK

A MISKOLCI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCAS PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben: Egész évre 10 K	Vidőkre: Egész évre 12 K	FRANK ZOLTÁN	Széchenyi-utca 36. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
Fél évre 5 „	Fél évre 6 „	Laptulajdonos:	A lap megjelen
Negyed évre 2-50 „	Negyed évre 3 „	SZELENYI LAJOS.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusitónál.			

Gyanúsítások.

Miskolc, augusztus 24.

A közélet tekervényes utain ezek is gombamódra teremnek. Egyik fővárosi lap, a bukott korszak egyetlen vonagló szócsove, nem tudja megbocsájtani Kossuth Ferencnek, hogy a horvát viszonyokról szólva, a két nemzet közötti tartós egyetértés és állandó testvéri viszony alapfeltételének, de egyszersmind próbakövének is az őszinteséget kívánja. Előáll kipróbált fegyvereivel, a gyanúsításokkal, hogy a nagy ölelkezés végcélja a negyven horvát voks, a melyre szüksége van a kormánynak, de a melyet drágán fizet meg az ország.

Hogy a gyanúsítás e sötét árnyékával milyen célt akarnak a vergődők szolgálni, az ma mindenki előtt világos. Miután ők azt a népszerűséget, amelyet a cloaca anyyi csmány eszközeivel bírtak maguknak valamikor biztosítani, örökre elvesztették, most Kossuthéknak az egész nemzet bizalmától kísért népszerűségét szeretnek megtépni. Csakhogy idegen tollakkal ma már nem boldogulunk. A nemzet nem fog az urak kedvéért köpönyeget forgatni s bizalommal van eltelve sorsának intézői iránt s jobb reményekkel várja az új, a nemzeti korszak teljes felvirradását.

Ma még — igaz — csak pirkad, de eme hosszú pirkadásnak is megvan a maga természetes oka. A viharsujtott ház helyébe csak akkor emelhetünk diszes palotát, ha a romokat eltakarítottuk.

A nemzeti kormány munkáját eddig a nagytakarítás kötötte le. Sajnos, 67 óta sok piszok gyűlt össze. Eddig csak söprögöttünk, de már fujdogál az alkotások szellője is.

El voltunk rá készülve, hogy az újjáébredést egy kicsit meg akarja fertőzni a darabontok haldoklása. A dögrováson levő kutya is vonyit egy utolsót, de ez már igazán nem hallatszik a menyországba.

Némely lap gyanúsításait pedig nincs okunk komolyan venni. A horvátoknak legkevésbé. Mert a közéletet még a legsötétebb korszakban sem lehet annyira alantisan képzelné, hogy a 40 delegált képviselő eladná voksait tisztán azért, hogy a hatalomnak legyen uszályhordozója. Mi szüksége van erre a horvát-csoportnak? Hiszen nekik is be kell látniok, hogy 67 óta egy kormány sem foglalkozott oly komoly igyekezettel a testvérország aspirációival, egy kormány sem helyezett oly messzemenő reformokat Horvátországnak kilátásba, mint a mostani.

A horvátok éppen ezért kezdettől fogva

melegen üdvözölték a nemzeti korszak hajnalhasadását. A sok keserű tapasztalat, a melyben nekik is bőven volt részük, beláttatta velük, hogy az osztrák érdekekért stréberkedő politikának végeredményben nem lehetnek jó következményei s inkább az anyaországtól remélhetik sorsuk fellendülését, mint Ausztriától.

Ha tehát az a meggyanusított 40 voks a nemzeti álláspontot erősitené, nem jelentené Horvátországra a horvát törekvésektől való elkanyarodást, de legkevésbé jelentené azt, hogy Magyarország jogait esorbítaná a magyar-horvát kölesönös jó viszony.

Fiumét pedig ne féltse a fent tisztelt darabont ujság! Ennek közjogi állását a horvát nép soha sem fogja megingatni, erre való igényét sem az 1868. XXX. tc., sem azóta bármely más áramlat nem támogatja. Ha valaha Magyarország déli könyökénél egy nagy délszláv birodalom bontakoznék is ki, akkor is Fiume egyedül hirdetné az anyaországhoz való hűségét.

Fodor.

— Polgármesterek kongresszusa. Csütörtökön kezdődött meg Pozsonyban az eredetileg Kassára összehívott polgármesterei kongresszus, melyen Kassa és Székesfehérvár kivételével

TÁRCA.

Ezért a rongyos életért! . . .

— Az „Ellenzék” eredeti tárcája. —

Itt ülök a csizi jód-bróm fürdő árnyas alsó parkjának egy lomb- és gyümölcsdus körtefája alatt s hallgatom a rimaszécsi cigány muzsikáját.

Eppen az alig (!?) ismert „Lady-lady haj!” nótát huzza amugy konvencionálisan, mint aki jól tudja, hogy ezért neki már se több, se kevesebb nem jár, mint amennyit — kialakodott érte.

Nem bosszankodnám rajta, bár így sem igen bosszankodom, mert azt nemcsak dr. Szánthó Bertalan, az „Erzsébet” kórház derék, érdemes főorvosa — aki ide küldött — hanem a kiváló és hivatalos fürdőorvos: dr. Kallós Jenő is megtiltotta s így hát legyen meg az ő szent akaratak a „drága” egészségem jól felfogott — mondják ők — érdekében.

Mondom, nem bosszankodnám, azaz nem is bosszankodom érte, hanem valami kicsi mérgelődést mégis érzek, mikor ezt a füstös kúpú nótarontót hallom, mert hiszen egymásután már két éjszaka nem hagyott aludni, mikor a fürdővendéglőben huzta és pedig „elég jól” kivilágos kivirradtig a szebbnél-szebb nótákat s így hát tudom, hogy tud is játszani.

Haj! De ott egy-két négyes fogaton érkezett gömöri és nógrádi gentry uraknak s pár „kikapós”, bár kura alatt levő ifjunak pezsgő és jó „reménység” között szólt a nóta.

Dél előtt 10—12-ig és délután 5—7-ig „szegődött bére és osztott konca” van a ló-

kötőnek s így hát fűrészel; hanem olyankor „ki kell muzsikálni” a bankót és az aztán megint más sor: csupa reménység — a cigány-nak is!

De, hát így vagyunk biz ott vele mindnyájan!

Ma, augusztus 22-ig 1430 állandó (én közte az 1348 ik vagyis itt is — 48-as vagyok!) és mintegy 1200 átmenő vendég járt ez Isten áldotta gyógyhelyen, melyről éppenséggel nem fölfedezést akarok eszközölni, csak egy kis futó képet rajzolni életmozgalmáról. Mondom, annyian jártak s annyian járnak, sőt többen is minden évben sok minden rendű, de leginkább súlyos verbajokkal s mint az éjet lumpkompániának átmuzsikáló cigány — reménységekkel eltelten . . . Mind, mindannyian — „ezért a rongyos életért! . . .

És bizony, nem is igen csalódnak meg benne. Amit Isten keze jól megteremtett s amit aztán nagy részük sokszor léha életmódjukkal tönkre tettek, hát itt újból az Isten keze és az emberi gondozás állítja ám ismét talpra.

És mig a cigány a „Lady, lady haj!”-t huzza szörnyű jól, én a lombbal és gyümölcs-csel megrakott körtefa alatt azon elmélkedem, hogy mit is nem tesz meg az ember — „ezért a rongyos életért!”

Igy szoktunk ugyanis fölöle beszélni, mig bokánk meg nem rogygyan, izmainkat a csuz nem szaggettja s amig idegeink el nem kezdik bennünk a „vitus-táncot”! . . .

Hanem akkor . . .

Oh, jövel jótékony „gyógyulás”! Ez az első és utolsó gondunk is. És csodálatos, még akkor is képmutatók vagyunk.

Egymással szemben pláne, sőt sokan még

orvosukat is csupa szenvedő szeméremből „becsapni” is képesek volnának — ha lehetne!

Közel egy hete gyógyulok én is itten „ezért a rongyos életért”! Amelyre vagy azért születünk, hogy kinlódjunk érte vagy azért, hogy szenvedjünk miatta.

A többi, ami közzé esik, röpke illúzió és — képmutatás!

Látom itten!

Van itten dus és szegény, ifju és vén is egyaránt, kisebb-nagyobb kórsággal megverve, egyformán szenved, gyógyulni jött és reménykedik!

De azért, ha egy-egy ismerős szembe kerül egymással, kész a képmutatás és illúzió hajszolás.

Itt senki sem beteg egymással szemben. Mindenki vagy „üdül” vagy legrosszabb esetben egy-egy „izzadmányt” izzasztat ki! . . .

Szánom és mosolygok is rajtuk, de aztán eszembe jut, hogy még a paradicsomban sem volt jobb már az első emberpár sem.

Megcsalta egymást, sőt Istenét is meg akarta csalni.

Emberek vagyunk! . . .

*

Az élet különben a kúra miatt bár nehéz, de azért elég vidám.

Egy csomó „aranyifju” s egy csomó katonatiszt s elég, hogy pár ifju mágnással vegyest azt elég élénkké és vidámmá is tegyék.

Az állandó parkzenén és a vidékre való kirándulásokon kívül volt itt egy rövid héten belül léghajóröpítés, tombola, tűzijáték, hangverseny, Bosco, R. Kovács Laura recitátorné, Vörös Sándor operaénekes (Miskolc 28-ból), sőt

valamennyi város képviselve van. A kongresszuson Brolly Tivadar pozsonyi polgármester elnököl. Alelnökké Kovács József debreceni és Bernárdy Imre marosvásárhelyi polgármestereket választották meg. Bernárdy marosvásárhelyi polgármester indítványára elhatározták, mivel az ország összes polgármesterei az alkotmányos rend helyreállása óta most találkoznak először, kormány-elnököt és a belügyminisztert, valamint a belügyminiszterium városi osztályának vezetőit táviratilag üdvözlők. A kecskeméti polgármester indítványára elhatározták, hogy a városok beltelekeire 30 évi, kültelkeire pedig 18 évi házárdómentesség megállapításának keresztülvitelére iránt mozgalmat indítanak. Lukács Ödön nagyváradi adótanácsos hosszabb beszéd kíséretében indítványt nyújtott be, mely a pénzügyi törvényjavaslat törvényhatósági és községi megadótartására vonatkozik. Az indítványhoz Báder Henrik temesvári törvényhatósági bizottsági tag ellenvéleményt nyújtott be. A kongresszus Lukács Ödön javaslatát egyhangulag elfogadta. A tanácskozás folyik.

A kolozsvári választás. Kolozvárt csütörtökön folyt le a pótválasztás Kecskeméthy István és Böhm Mihály közt. Kecskeméthy egy szótöbbséggel győzött. Böhm hívei a választást petícióval támadják meg.

Budapesti levél.

1906 aug. 24.

Szt-István király napja rég idők óta fogva oly napja a magyarnak, mikor a vidékiek tizezrei felelődniük a mi szép fővárosunkba. — Bár mióta a zónarendszert létesítették, már nem tódul úgy fel a nép, mint annakelőtte, mivel olesón juthat a fővárosba az év bármely napján. De azért az idej dupla-ünnep mintegy 50 ezer embert mégis csábított Budapestre. — Sok bálmulója van még mindig az ünnepi körmenetnek, hol a dicsőséges szent jobb kezét végighordozzák, de legtöbb bálmulója van mégis magának a fővárosnak, mely évről-évre halad, fejlődik, szépül.

Szent-István napját felhasználta ünnepies alkalomnak a budapesti kath. legényegylet is, mely 50 éves fennállását jubilálta meg. Gyűlést

még circus is telepedett le a fürdő háta mögé s így hát nincsen hiánya a szórakozásokban, melyek előkelőbbjeiről, élén az igazgatósággal, főleg a fürdő jeles hivatalos orvosa: dr. Kallós Jenő, meg Horváth József — egy gömöri birtokos ur — gondoskodik nagy ambícióval és kedvvel.

Aztán sportolunk is. Tennis, gyaloglás, sőt löversenyfogadás — dróton Budapesttel is járja itten, amiben (akár Bokros Károly barátomnál a „Koronán”) itt is a pincérek a főmatadorok!

Pompás és ugyszólván, páratlan nagy gyógyhatásán kívül különben jellegző Csizre, hogy itt nincsen soha — aprópénz!

(Nota bene: nekem már a nagyból sincs, t. kiadó ur!)

Még szívtart is sokszor hitelbe szívunk földinknél: Főgelnél, az első csizi bazárban.

No, meg még egy jellegzi Csizt (a becses gyomrom rovására, hogy hivatalból „soványnak kell lenni”) a — kosznak!

— Oh, Bokros Károly konyhája, oh, öblös csajás-poharak, tele „Korona“-i fekete kávéval, jöjjön el újból — de jó egészségben — a te boldog világod.

Hanem biz az még csak egy pár jó hét múlva lesz ám, mert hát mit is nem tesz meg az ember „ezért a rongyos életért!”

Kérem, tessék ide hallgatni!

Kilencek este fekszem, tejet és kapucinert iszom s a vizet is már nemcsak mosdó viznek ismerem már...

Ki hitte volna! Ugy-e bár!... Viszontlátásig!

Sziporka Zsolt.

tartottak a fővárosi drágasági mizériák ellen a nemzetközi szociálisták. Ez mindnyájunkat mélyen érint, mivel a drágasággal együtt a fővárosi háziurak stájerolnak is. Összegyűltek a cionisták, vagyis a zsidók ama töredéke, mely az „öshaza” felé gravitál. Néhány haladó-párti szónokuk azonban elvetette a sulykot, midőn a mostani kormányt reakcióval vádozta. A jelenlegi kormány nem reakciós, de nem is liberális. Ez olyan hullóféle, mely szárazon és vizen is tud élni. Keze mindenben kötve van s a 254 függetlenségi képviselő támogatása nélkül összeomlana minden köteleke ellenére is. Megalakult Szent-István napján az országos tisztviselő-szövetség. Sok bajuk van a tisztviselőknek, bizony okosan tették, hogy tömörülnek. Egyesülésben rejlik az erő s így szövetkezve, ügyük keresztülvitelére, nagyobb sikerrel dolgozhatnak.

A politika úgy az ünnepek alatt, mint azóta egyáltalán szünetel. A képviselőház okt. 15-ig elnapolta önmagát. Mire jó ez a hosszú vakáció, Wekerléék és Justhek tudják. Sok munka áll a küszöbön s minden időt fel kellene használni a dologra. Mert nemcsak Franklin idejében volt az „az idő pénz”, hanem most s lesz a világ végéig. Az alkotmányjogi garanciákra kíváncsiak vagyunk, mennyiben váltja be a kormány ígéretét. Az átmenetiség még nem jelenti azt, hogy belügyi téren nemzeti jogokat biztosító törvényeket ne lehessen hozni. Különbben is egyik jónévű politikust kibíftette, hogy ezt az átmeneti állapotot kihúzzák 1910-ig az új választásokig. Természetesen, ha vis major nem jön közbe ez pedig a hirtelen felülkerekedő abszolútizmus lehet újból. Amitől Isten óvjon minket.

Mit bántanak minket folyton a hohérnótával, avval a „Goterhalte“-val? Az első magyar király szobránál rázendítette a katonazenekar azt a fekete-sárga himnuszot; de megjárták, mert az egybegyűlt tizezernyi lelkes közönség elnyomta azt a Kossuth-nótával. Ha a katonazenekarok nem akarják vagy nem tudják ami nemzeti himnuszunkat játszani a nemzet ünnepén, akkor legalább ne fujjanak semmit.

Sokféle hirdetést olvastunk már, mint „Nincs többé kopaszfej”, „Iszákosság nincs többé” stb., azért teméntelen kopasz embert látunk az utcán s még több iszákost tántorogni. Most egy kaposvári magyar orvos, dr. Ungár járt fent Budapestén és azzal lepte meg a tudományos világot, hogy nincs többé tüdővész. Másszóval feltalált egy szert, melylyel a tüdővész gyógyítani tudja. Csodaszerének neve: pularonin: Azt állítja, hogy többeket kigyógyított e szerrel. Korányi, Kéty professzorok fel-szólították a doktort, hogy nevezze meg csodaszerének vegyi alkotásait, de Ungár ezt nem hajlandó megtenni, mivel szabadalmat akar rá kérni. Mi, őszintén szólva, nem hiszünk e csodaszerben. Koch professzor ezelőtt 16 évvel kísérletezett, de nem sikerült, próbált Marmorek tanár és Behring dr. is. Szérumuk nem bizonyult olyanoknak, hogy a tüdővést gyógyítani lehessen vele. Nem állítom azt, hogy soha se jönnék rá a tüdővész és a rák gyógyítására, de ezuttal az Ungár-féle „találmányban erősen kételkednek.

A városliget külső képe megváltozik. A modern kor szelleme elsöpri az ugynevezett vurtslit, a népnek eme kedvenc mulatóhelyét, eltűnnek a Paprika Jancsi, muzsakör, varieté, ringlspiel a jubiláns „garibaldi” vagyis Barokaldi s áttelepítettnek az üllői-uti népligetbe. Nagy a kavardás az üzletemberek közt, mivel ez a hurcolkodás halálos csapást mér rájuk.

De vajjon miért e változás? A főváros világfürdőt épít az artézi forrás mellett s szüksége van a helyre. Csekély két millió koronába fog kerülni ez. Persze százados fákat fognak kivágni, az egyetlen üdülőhelyünk, a városliget, megszűnik kirándulólóhely lenni. A világfürdő mire lesz jó, azt bizony nem tudjuk. — Hisz Budapestnek annyi fürdője van, hogy ilyen nagyszabású dologra abszolúte szüksége nincs.

A nyár erősen a végét járja. A kánikula megszűnt, jele ennek, hogy a közházak közül kettő, a Magyar-színház és Király-színház már megnyiták, a Vigszínház pedig szombaton nyitja meg kapuit. Ugyanekkor pedig megszám-lálják a napjai a szinköröknek. Az idén elég jó szezonuk volt. A nyár ellen nem lehetett panasza egyik direktornak sem

Mártonffy Imre.

UJDONSÁGOK.

Lajos napján.

Miskolc, augusztus 24.

(z) Nem hirdeti sehol harangok zugása, nem is ünnepejük sem zajjal, sem fényvel, szeretet s külsőség nem férhetnek össze. Csak a szívünk dobban talán hevesebben, csak a lelkünk röpül magasabbra talán. Szemünkben titokban egy-egy könnyű fénylik, ajkunkról egy sóhaj röpven fel az égig.

Névnepod van szentünk, szabadságunk atyja! Névnepod van s hozzád nem juthat már többé néped hódolatja, hogy a te lelkebből sugárik élete, hogy a te szellemed, mi eddig éltette, el már nem mondhatja.

Neved szent ünnepén imánk száll az égbe, óh, fogd fel azt, kérünk s tedd az Ur elébe. Imánkban azt kérjük, hogy a te szellemed éljen itt közöttünk örökké s neved legyen a varázsszó, melynek erejével leverjük, ki hazánk, jogunk, alkotmányunk, szabadságunk ellen támadni merészel.

Tedd le imádságunk az Ur zsámolyára biztosan számíthat úgy meghallgatásra. Szívünknek szorongó érzése fölenged, lelkednek melege fölszárítja bizton hulló könyeinket. Nem leszel te akkor nagy halottunk nekünk, de védő szellemünk, életünk, mindenünk.

Személyi hírek. Tarnay Gyula dr., alispán két napi tartózkodásra Budapestre utazott. — Hosszu Gyula kir. pénzügyigazgató hat heti szabadságra elutazott. — Téglás Géza, az Országos Diák Gyorsirószövetség tb. elnöke szerdán és csütörtökön városunkban időzött.

Hymen. Kübecher Béla Töketerében eljegyezte Demeter Ilonkát Miskolcra. — Kiss Imre, szolnoki takarékpénztári főkönyvelő eljegyezte Csonth Lajos nyug. gazdatiszt, volt kir. közjegyzői irodavezető egyetlen leányát: Irénkét. — Buczkó Gábor diógyőr-percesesi bányamezőnök jegyet váltott Győry Janka ur-hölgygyel Vaskóhról.

Névmagyarosítás. Neumann Bertalan dr., ügyvéd családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Gyömrei-re változtatta, követendő példát mutatva idegen nevű kollegáinak. — Bendik István családi nevének Bodrogi-ra és Broszofszky János családi nevének Balassá-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Áthelyezés. Csak A. Cirjék min. rendfőnök Nagy József Béla m. r. iskolai tanítót a szilágy-somlyói rendházhoz, Gaberdeén Rezső min. r. áldozópapot Lugosra áthelyezte. Helyükre Csinos Jusztin a kolozsvári rendháztól és Horváth Cirill az aradi rendháztól helyeztettek Miskolcra.

Az új vasut. A mezőcsáti vasut nemsokára teljesen kész lesz. Az első anyagvontat a vasuton ma közlekedik. Ez alkalomból — mint értesülünk — Kubik Béla orsz. képviselő Mezőcsáton nagy diszebédet rendez.

Az új sorozás. A hadügyminisztérium rendelete szerint az 1885. évben született hadkötelesek, vagyis az 1906. évi rendes ujoncjutalék sorozását október hó 10-től november hó 30-ig kell megtartani az összes törvényhatóságoknak.

Turista kirándulás. A Borsodt. Bükk-Egyület augusztus 25-én, vasárnap délutáni kirándulást rendez. Indulás 1 óra 30 percker a Vöröstemplomtól vasuton a vasgyárig, onnan gyalog Ládi-erdő, Veresbérc, Nagykőmáza, Tapolca, (csónakázás), Magoshegy, Miskolc. Uthosszuság kb. 13 km. A kirándulásra hölgyek is részt vehetnek. Vezető: Gáspár Imre.

Igazgatósági ülés. A borsodmegyei Gazdasági Egyesület ig. választmánya Miklós Ödön nyug. államtitkár elnöklete alatt csütörtökön délután 3 órakor a vármegyeháza kis tanács-termében ülést tartott.

Javító vizsgálatok a polgári fiúiskolában. A polgári iskolában a javító-, pótló-, különbözeti- és felvételi vizsgálatok f. hó 29-én és 30-án (szerdán és csütörtökön) lesznek, a leányiskolában ugyane vizsgálatok 30-án lesznek. A magánvizsgálatok a két testvérintézetben aug. 31-én tartatnak. Tárgykülönbözeti vizsgák a beírások napjain (legkésőbb szept. 10-ig) is tartatnak.

Betörés egy pincébe. Merkl Gyula helybeli vaskereskedő Bábonyi-bercen levő pincéjét ismeretlen tettesek feltörték s onnan több értékes vasárut és nagyobb mennyiségű löport loptak el. Az ügyben megindították a nyomozást s a felmerült gyanúkok folytán letartóztatták Kis András gyári munkást, aki azonban tagadja, hogy a betörésben része volna. Az eljárást folytatják.

Jóteknycélú hangverseny Putnokon. Putnok urti társaságának derék műkedvelői e hó 19-én igen szépen sikerült jóteknycélú hangversenyt rendeztek. A hangverseny és azt követő táncest sikerén kívül különben a mulatság szép anyagi jüvedelmet is hozott.

Saját érdekünkben használjuk a régóta bevált Maggi-féle leves- és ételízest, a melylyel olcsón tehetjük ízletessé ételünket. Néhány csepp belőle, tálalásnál hozzáadva, elegendő, hogy az ételek meglepő jó izt nyerjenek.

Alapos oktatás felnőtteknek! Az egyszerű és kettős könyvitelt, kereskedelmi levelezés és számvetést, szép- és helyesírást, valamint a váltóismét a legújabb gyakorlati és könnyű felfogású tanmódszerem alapján minden írástudó nálam, ugy magyar, mint német nyelven a legrövidebb idő alatt megtanulhatja. Spronz Dávid, okl. tan. Lakik: Kun József-utca 20. sz.

„ZSORNA“ névvel ellátott magyar gyártmányu nyakkendők gyári áron és nagy választékban Herskovits Mór és Tsa cégnél Széchenyi-utca 62. szám alatt kaphatók.

Rovarirtó szerek, valódi dalmát rovarpor „VOLT” biztos hatású polskairtó.

izzadás elleni hintőpor és folyadék. Mentőszerek és egyes hiányzó részek gyári áron kaphatók

Fodor Dezső városi drogeriájában. Miskolcz.

Insektor az egyedüli szer, a mi a polskát, svábbogarat, bolhát petéivel együtt kipusztítja. — Senki se dobja ki pénzét az erősen hirdetett, de sokkal gyengébb külföldi rovarirtókért, míg kísérletet nem tett a legerősebb rovarporral: az **INSEKTOR**-ral. Csomagja 20, 40 és 60 krajcár. Falakra és fabutorokra a **PERZSIAI ROVARIRTÓ FOLYADÉK** használandó. Ez 25, 50 és 70 krajcáros üvegekben kapható. Máshol ne keresse senki, mert csakis nálam kapható:

Szabó Béla, „vörös kereszt” drogeriájában MISKOLCZON, Színház-épület.

Dr. Németh Imre saját termésű, illetve szüretelésű tokaj-hegyaija, szamorodni és asszu borai nyílt és zárt edényekben eladatnak. Raktár: Mátyás-király-utca II. sz. (Egész nap nyitva.) Pince: Bábonyi-sor 172. sz. Köznapokon délután 5 órától. Vasár és ünnepnapokon d. e. 10 órától egész nap. I liter ára 44 és 50 kr. Nehezebb asszu és különleges borok ára megegyezés szerint. Eladás hordókkal s nagyban is.

KÖZGAZDASÁG.

A miskolci sörárpavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Miskolc, aug. 24.

Tegnap, csütörtökön tartotta a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület évenként, immár 9 év óta tartani szokott árpavásárját a megyei székház nagytermében. Akik gazdasági fejlődésünk iránt érdeklődnek, akiknek óhajuk az, hogy ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági téren egyaránt virágzó forgalmat teremtsünk, azok külön kommentár nélkül is értékelni tudják e vásár jelentőségét.

Az ország minden vidékének termelői adnak egymásnak és a fogyasztóknak találkozt évenként a sörárpavásárok napján Miskolcon, hogy a szabad kereskedelmi forgalom alapján érintkezzenek egymással, hogy egymással versenyre kelve mutathassák meg, ki mit tudott produkálni.

Gazdasági Egyletünk elnökének, Miklós Ödönnek érdeme, hogy e vásárok fennállanak, hogy e vásárok évről-évre, habár csak egy-két napra is, városunkra irányítják az ország gazdasági és kereskedelmi köreinek figyelmét.

De nemcsak mi értékeljük e vásárok jelentőségét. Fokozódottabb érdeklődést tanúsít iránta a kormány is, kitűnik ez abból, hogy míg eddig csak a földmívelési miniszter képviseltette magát e vásárokon, most — első ízben — képviselve volt a kereskedelmi kormány is.

Ami magát a vásárt illeti, csak jót mondhatunk róla. Sok és jó minőségű árpát jelentettek be s a kínálatnak megfelelő arányu volt a kereslet is. Vértessy Tivadar titkára nehéz feladat hárult a vásár rendezésével, de ő szokott lelkiismeretes buzgalomával látott munkához s a feladatot jól oldotta meg. Jelentékeny része van a vásár sikerében a Kereskedelmi és Iparkamarának is.

A vásár lefolyásáról egyébként a következőket jelenthetjük:

A vásárt pont 9 órakor nyitotta meg Miklós Ödön, ny. államtitkár. Üdvözölte a megjelent termelőket és vevőket, továbbá a minisztériumok, valamint a Keresk. és iparkamara képviselőit.

Megjelentek a földmívelésügyi minisztérium részéről Roditzky Jenő dr. főigazgató, a kereskedelemügyi minisztérium részéről Csury Jenő dr. miniszteri titkár. A Kereskedelmi és iparkamara képviselőiben Sugár Ignác dr. titkár, Groszmann Dávid és Weisz József, a magyar mezőgazdák szövetkezete képviselőiben Bérczy László cs. és kir. kamarás.

A vásárt rendező Borsodmegyei Gazdasági Egyesület részéről Jekelfalussy Andor, Szathmáry Király Pál alelnökök, Lichtenstein József és Kohn Gábor választmányi tagok jelentek meg, ott voltak még Lossonczy Jenő, Koos Soma, Schrecker S. Lipót malomigazgató és még többen.

A vásárt Vértessy Tivadar a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület titkára intézte.

Az ország minden részéből jelentettek be árut, melyek közt Hanna és Chevalier árpa volt tulnyomó mennyiségben. A vevők is nagy számban jelentek meg. Az ország minden nagyobb városa képviselve volt köztük, de számosan voltak az idegenek is. Jöttek vevők Bécsből, felső Csehországból, Sziléziából. A vásárlásban legelőkelőbb részt vettek a kassaiak.

A forgalom mindjárt a megnyitás után élénk volt. Az árak 12 koronától 14 koronáig váltokoztak.

Délben 12 órakor a Korona-szálló földszinti helyiségében bankett volt, melyen jelen voltak Miklós Ödön, a Gazdasági Egyesület elnöke, Szathmáry Király Pál, Jekelfalussy Andor alelnökök, Rodiczky Jenő dr. és Csury Jenő dr. a minisztériumok képviselői, Bérczy László, Lichtenstein József, Schrecker S. Lipót, Ragályi Béla, Bérczy Balázs, Putnoki Mór orsz. képvis., Vladár Erwin, Lipowiczky Gyula, ifj. Mocsary Lajos, Sugár Ignác dr., Tóth Pál, Deák Gyula, Haller József gróf főszolgabíró, Engel Ignác, Párzer Gyula, Vértessy Tivadar gazd. egyleti titkár stb.

A bankett befejeztével, délután 2 órakor folytatták a vásárt, mely 5 óra után ért véget.

Az eladásra bejelentett 600 waggon sörárpából 321 waggynon kélt el.

C S A R N O K.

Az időmérés történetéből.

(Folytatás.)

Irta: Vértessy Sándor. 10.

Idővel mindjobban tökéletesítik a vízórákat, miben különösen kitűnnek a görög mechanikusok. Vitruvius Pollio, Jul. Caesar és Augustus idejében élt hadimérnök, terjedelmes (10 könyv) „De architectura“ (Építészetről) című munkájában az építészetről s mindenféle segédtudományairól értekezve, a régi irók kedélyes, széles előadásával, a fizika, fizikai földrajz és egyéb tudományok terére is átesap. Így a többek közt megemlékezik két, ugylátszik tanító és tanítványi viszonyban álló, a Kr. e II. században élt alexandriai tudósról is ki kutatásaik irányát tekintve, a tapasztalás nyomdokain haladó jelenkori fizikusokra emlékeztet. Az egyik Ctesibius, a másik Hérodót, mind a kettő elsőrangú ókori mechanikus. Konstruáltak tüzi fecskendőt, vízi orgonát, szökőkutat, a legkülönbözőbb automatákat: forgolódo és éneklő madarakat, hadi készülékeket, melyekben feszített hurok rugalmassága, hevített levegő, vagy vizgőz feszültsége szolgált mozgató erő gyanánt. Ctesi-

bius ezenfelül lényegesen tökéletesítette a viziórák szerkezetét, egy kerék szerkezettel kötvén össze. Víz malmainkhoz hasonlóan a kerekmű tengelye körül lassan forgott a ráeső víz súlyától hajtva és mutató pálcikával kombinálva, görbe vonalakat írt le, melyek egész éven keresztül a különböző hónapok óráit mutatták. Azok a lényegbe vágó tökéletesítések, melyeket a viziórákon végzett, arra a téves felfogásra is vezettek,^{1.)} hogy ő lett volna a vizióra felfalálója.

Boëthiusról,^{2.)} a tudós római szenátorról, kinek „A bölcsészet vigasztalásáról“ írt munkája a középkornak oly kedvelt olvasmánya volt hogy a legtöbb európai nyelvre lefordították, felvan jegyezve, hogy barátja, a keleti gótoknak mondai alakká magasztosult királya, Theodorik, (475—526), számára komplikált szerkezetű viziórákat szerkesztett. Hogy minők voltak azonban ezek, nem tudjuk, csak sejtjük. A Ctesibius-félek t. i. egy vizierővel mozgásba hozott kerékből állottak. Az egy kerékkal idővel egy másodikat is összekötöttek, kitalálták a fogas kereket amely az u. n. kerek viziórák lényeges szerkezet részét képezi. Az ilyen vizióra-típusok főleg a rómaiaknál divatoztak Boëthius idejében és a fejedelmi barátja számára készítették is ilyenek lehettek. Hasonló komplikált, sőt művészi szerkezetű volt az a vizióra is, melyet a tudomány- és művészetkedvelő perzsa kalifa, Adallah, (Harun al Rasid), az „Ezer egy éj“ hőse, fényes követéggel küldött ajándéknak Nagy Károlynak Achenbe 807-ben. Ere serlegbe eső rézgolyók csengéssel jelezték az órákat. Az óralap 12 nyílással volt ellátva. Minden órában egy-egy fémgolyó esett ki és mikor már mind a 12 golyó kiesett, két vértés lovag ugrott elő az óraszerkezetből s a golyókat visszarakta előbbi helyükre. Az arabok ezen időmérő eszközt valóban művészileg tökéletesítették!

1.) Pap Márton: „A természettudományok ókori története.“ (Term. tud. társ közlönyében. V. k.) értekezésében is ezen téves nézetet vallja.

2.) Teljes neve: Anicius Manlius Torquatus Severinus Boëthius. Szül. 470 körül Rómában.

NYILTTE R.

NÉLKÜL NE EGYÜNK LEVEST.

Ausztria-Magyarország legnagyobb ilyenmü gyára.

Fiók:

Kunz Antal

Miskolc, Hunyadi-utca 3.

Vízvezetékek

városok, községek, uradalmak, intézetek, gyógyhelyek, kórházak stb. részére.

Ez a cég — mint az a dícsérő ajánlatokból megállapítható — eddigelé 76 város, 584 község, néhány száz nagybirtokos és gyárteleprészére rendezett be vízvezetékeket. Az első és legnagyobb telep a monarchiában vízberendezések számára.

Mehr Sámuel és Testvére

uri- és női szabászterme

Miskolc, Arany-János-utca 3. sz., 1. emelet.

— Egyedül az országban kiténtve a szabástanítási téren szerzett érdeméért. —
A budapesti felsőbb szabástanítási intézet v. tulajdona. || Az első legnagyobb m. szabászati tan-
könyv szerzője és kiadója.

Szives tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy a tiz év óta fennálló

uri- és női angol szabótermemet és szakiskolámat

Budapestről ide Miskolcra, (Arany-János-utca 3. szám, I. em., Pelikán-ház) helyeztem át.

Előre is ígérjük a legjobb és legszolidabb kiszolgálást. Megjegyezzük, hogy a legkényesebb igényeknek, bármily sport, angol francia, uri- és női divatnak megfelelünk.

Minden idényben a legmodernebb divatlapokkal rendelkezünk.

Tanítványok varrásra és szabásra felvétetnek.

Katonai, papi, díszmagyar és színházi toilletteket is elvállalunk.

Szives pártfogásukért esedezünk

Mehr Sámuel és Testvére

okl. műszabász tan.

Zsorna Gusztáv és Társai

miskolci nyakkendőgyár

a betéti társaságukat privat és kereskedő kültagok szaporításával

kibővítik.

A társasághoz eddig 195 város elsőrangú divatáru kereskedői 600, 900 és 1200 korona tőkével kötelezőleg csatlakoztak; ezen csatlakozás által a vállalat jövője és forgalma biztosítva lett. Legkisebb betét privat tag részére 300 korona. — Jegyzések

f. évi szeptember hó 10-ig

eszközleendő. — Érdeklődés esetén a gyár felvilágosításokkal

vagy szervezkedési szabályzatokkal szivesen szolgál.